

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

18 oktober 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Van Baelen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het akkoord over het definitief tracé voor de IJzeren Rijn en de milieueffecten van dit tracé voor Noord-Limburg

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Van Baelen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het tussentijds verslag van de subwerkgroep 3 'Krijtlijnen inzake de oprichting van een federaal fonds voor gasolietanks'

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het herstel van de Handzamevallei

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het milieuhandhavingsbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de werking van Recupel wat betreft de inzameling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 18 oktober 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.05 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Van Baelen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het akkoord over het definitief tracé voor de IJzeren Rijn en de milieueffecten van dit tracé voor Noord-Limburg

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Baelen tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het akkoord over het definitief tracé voor de IJzeren Rijn en de milieueffecten van dit tracé voor Noord-Limburg.

De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, we werden eind september verrast door de Duitse minister die verklaarde dat er een akkoord was met België en Nederland, dat op 15 oktober definitief zou worden ondertekend. Dat was het moment om vanuit Vlaanderen te starten met een flankerend beleid. Ik refereer aan een vraag om uitleg van de heer Malcorps in deze commissie over de verplichting tot een MER, waarop u hebt geantwoord dat dat niet nodig is omdat we in Vlaanderen op de eigen bedding blijven. Zolang daar niet te veel aan verandert, moet er geen MER-studie plaatsvinden. Het definitieve tracé, waarover we toen in de pers lasen, zou betekenen dat men overweegt om daar ook personenvervoer op toe te laten en dat er een spoorontsluiting nodig is vanaf Mol tot Weert.

Het protocol over de MER-plicht is niet getekend, er blijven dus toch knelpunten bestaan tussen de verschillende landen. Inside-informatie leert me dat de kostprijs en vooral de verdeling de boosdoener zijn. Dat is niet uw bevoegdheid, mevrouw de

minister. Zolang er geen definitief akkoord is, kunt u mij geen definitief antwoord geven.

Ik heb in Nederland een aantal debat- en infoavonden gevolgd. In een ver verleden was ik lid van de Wakkere Burger, daarom liggen inspraak en informatie mij na aan het hart. Ik heb daar prachtige folders gekregen en ik heb ambtenaren horen meedelen : 'Mevrouw, uw woning staat op 150 meter van de bedding, dat betekent dat het die trilling heeft, dat het dat geluid ontvangt, dat uw woning best die verandering ondergaat, en dat u zoveel geld krijgt voor isolatie, dubbele beglazing, enzovoort.' Dat is een flankerend beleid.

In dit land hebben we een gigantisch bevoegdheidsprobleem. Er gaan steeds meer stemmen op om naast de ziekteverzekering ook de NMBS te defederaliseren. Mevrouw de minister, er blijft onduidelijkheid over het tracé, of en hoeveel treinen er zullen rijden op het bovenliggend spoor. Overweegt u om daarover informatie- en inspraakavonden te organiseren ? Denkt u in de toekomst milieutechnische maatregelen te kunnen nemen, al dan niet in overleg met de NMBS ? Er zijn 4 gemeenten waar de IJzeren Rijn dwars door het centrum loopt, met gigantische verkeersproblemen tot gevolg. Overweegt u overleg met de NMBS over deze problemen ? Neemt u maatregelen inzake milieu- en gezondheidseffecten ?

De voorzitter : De heer Geraerts heeft het woord.

De heer Jean Geraerts : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het lijkt me vreemd dat er in Vlaanderen heel weinig reactie komt van de groenen en van groepen die last zullen ondervinden van de IJzeren Rijn. In Nederland heeft dat steeds geleefd. Het verwondert me dat de heer Van Baelen vandaag milieu- en geluidsproblemen in verband met de IJzeren Rijn voor de inwoners van Noord-Limburg op tafel legt. Economisch is het voor Antwerpen zeer belangrijk dat die er komt. In

Geraerts

navolging van de heer Van Baelen vraag ik dan ook aan u, mevrouw de minister, welke maatregelen u gaat nemen om deze mensen, die zeer kort bij het spoor hebben gebouwd, te beschermen tegen de geluidshinder van de IJzeren Rijn ? De laatste 10 jaar heeft de overheid toch wel de fout begaan om dergelijke bebouwingen nog toe te laten.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : De heer Geraerts toont zich verrast. Dat verbaast me niet : hij is een Zuid-Limburger. Mijnheer Geraerts, twee jaar geleden heb ik banbliksems van de CVP en het Vlaams Blok over me heen gekregen omdat ik in de pers voor de eerste maal een kritisch geluid liet horen over de IJzeren Rijn, meer bepaald over de mogelijke milieugevolgen ervan voor de regio. Nogmaals, wat het economische aspect betreft sta ik volkomen achter die IJzeren Rijn. Maar als men die wil laten doorrijden om enkel en alleen de haven van Antwerpen te ontlasten en alle milieugevolgen afwentelt op de mensen, dan baart dit me wel zorgen. Dat staat niet haaks op het economische belang. Beide kunnen perfect samengaan. Daarvan kan deze regering een prachtige illustratie geven.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik had het ook niet zo begrepen dat de heer Van Baelen zou stellen dat die IJzeren Rijn er niet mag komen. De teneur is veeleer de volgende : de IJzeren Rijn is noodzakelijk, maar als hij er komt, welke begeleidende maatregelen kunnen we dan nemen om ervoor te zorgen dat de hinder voor de bevolking minimaal is ? Zoals de heer Van Baelen opmerkte, is er momenteel nog geen akkoord over het definitieve traject. Ik vermoed dat er in de volgende weken terzake intensief trilateraal overleg zal plaatsvinden tussen de diverse betrokken ministers. Ik hoop dat er een beslissing valt, maar ik ben daar nog niet zo zeker van. Politiek gezien is dit een zeer moeilijk dossier, zeker wat de Nederlandse zijde betreft. Ook heeft het enorme gevolgen, zeker budgettair, voor het federale niveau.

Momenteel loopt bij ons een studie, die echter veeleer te maken heeft met de impact op het milieu dan met de hinderproblematiek. Het ontwerp-rapport is in bespreking. De studie vindt plaats in toepassing van de Europese habitat- en vogelrichtlijngebieden. Daarin moet een toetsing gebeuren

omdat er een doorsnijding is van de vallei van de Warmbeek en ter hoogte van de Grote Heide/De Hoolen, over een afstand van 1 kilometer ten noord-oosten en oosten van Neerpelt.

In het kader van de tweede havenontsluiting is het potentiële traject van de aantakking aan het historisch traject tussen Lier en Antwerpen in zijn totaliteit al beoordeeld wat de milieueffecten betreft. De resultaten van de effectenbeschrijving uit de Nederlandse MER-studie, zoals geluidsbelasting, luchtverontreiniging van dieseltreinen enzovoort, kunnen zeker bruikbaar worden gemaakt voor toepassing op Vlaams grondgebied. Deze gegevens kunnen we zo overnemen. Als een huis aan de Nederlandse zijde op 100 meter ligt, dan is het effect hetzelfde. Dan heb ik het niet over de conclusies van de studie, maar de gegevens ervan zijn perfect bruikbaar voor een analyse van de eventuele effecten op Vlaams grondgebied.

Op Vlaams grondgebied geldt volgens de huidige regelgeving voor de opgenomen categorieën van werken waarvoor een MER vereist is, geen MER-verplichting voor de heractivering van de IJzeren Rijn, omdat het laten rijden van extra treinen niet aan een bouwvergunning is gekoppeld voor de aanleg van nieuwe sporen of een nieuwe bedding. De huidige MER-reglementering is zeer duidelijk terzake.

Momenteel is er nog geen studie afgerond, zodat we ons nog niet kunnen uitspreken over elementen van compensatie. Dat is meteen het antwoord op de tweede vraag.

Wat de inspanningen om de schade te beperken betreft, moeten we bekijken over welke gegevens we beschikken en wat er eventueel mogelijk is ter compensatie. Maar dat moet in eerste instantie met de initiatiefnemer, de NMBS, worden besproken. Het zou niet onlogisch zijn mocht de NMBS de nodige initiatieven nemen om een studie op te starten voor het hele historische traject, waarin onder andere de milieu-, gezondheids- en leefbaarheidsaspecten in de diverse doorsneden woonkernen en landelijke gebieden worden geëvalueerd. Dat gebeurt best op basis van de gegevens van het Nederlandse MER en gegevens die bij ons al beschikbaar zijn. Terzake moeten we dus zeker met de NMBS gaan praten.

In overleg met de NMBS zullen de nodige initiatieven worden genomen. Hieruit zal moeten blijken hoe de planning er uitziet inzake studies en contacten met de respectieve gemeenten. Indien wenselijk of noodzakelijk zal de Vlaamse regering bijkomende voorwaarden stellen ten aanzien van de NMBS, voor zover het haar bevoegdheid betreft.

Dua

Dit is immers een wat vreemd dossier. Het gaat over extra treinen, wat een specifieke situatie is die helemaal verschilt van die waarbij een nieuwe treinlijn wordt aangelegd. Dan kunnen er immers allerlei voorwaarden worden gekoppeld aan de bouwvergunning. We zullen uw bezorgdheid mee in overweging nemen. We moeten nu eerst afwachten wat er van het nieuwe traject zal komen. Vervolgens zullen we de nodige initiatieven nemen tegenover de NMBS, om ervoor te zorgen dat er daadwerkelijk iets gebeurt voor de omwonenden.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik hoop alleen dat, als u voorstelt die studie te laten maken door de NMBS, dit dossier niet verzuipt in een eindeloze procedureslag. Voor mij staat als een paal boven water dat, indien er een akkoord komt tussen de drie landen, een beperkt aantal treinen zo snel mogelijk moet kunnen beginnen rijden. Het ene hoeft niet haaks te staan op het andere. Een beperkt aantal treinen zal zeker die overlast niet genereren. In het oorspronkelijke plan was voorzien in een geleidelijk opvoeren van het aantal treinen. Ondertussen moet de druk op de ketel worden gezet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Van Baelen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het tussentijds verslag van de subwerkgroep 3 'Krijtlijnen inzake de oprichting van een federaal fonds voor gasolietanks'

De voorzitter : Aan de orde is de vraag van de heer Van Baelen tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het tussentijds verslag van de subwerkgroep 3 'Krijtlijnen inzake de oprichting van een federaal fonds voor gasolietanks'.

De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, met deze vraag wil ik eigenlijk de druk op de ketel zetten. Het gaat dan ook over stookolietanks. Uit het deeltijds rapport van de subwerkgroep 3 blijkt dat bij de mensen die

een stookolietank hebben, de onzekerheid zeer groot blijft.

Ik geef een voorbeeld. We kennen allemaal verenigingen die aan collectieve inkoop van stookolie doen. Dit is natuurlijk een goed initiatief, omdat de mensen zo veel goedkoper aan gasolie raken. Die verenigingen proberen de reglementering van de MBO te volgen, maar ze kunnen dat aan hun eigen mensen niet meer uitleggen.

Men weet immers niet meer wat er al dan niet nodig is om aan de controles te voldoen. Bovendien is er een panische angst bij de mensen over wat er zal gebeuren als ze een lekkende tank hebben. Als gevolg van die onzekerheid en die onduidelijke situatie blijft iedereen gewoon maar wachten.

Mevrouw de minister, op 1 januari 2002 zou men met het desbetreffende fonds van start willen gaan. Uit het deelrapport blijkt dat er nog heel wat vragen blijven en dat er ook nog heel wat politieke keuzes moeten worden gemaakt. Het gaat uiteraard maar om een deelrapport, dat niet alles in zich draagt.

Ik wil in ieder geval een oproep doen om op korte termijn toch enige duidelijkheid te krijgen. Hoe zit het met de andere deelrapporten ? Uit een schrijven dat u aan mij – en misschien ook aan de andere commissieleden – hebt gericht, blijkt dat er met u was afgesproken dat u dat midden augustus volledig zou krijgen. Op basis daarvan zou u dan tot een besluitvorming kunnen overgaan. We zijn nu echter al enkele maanden later.

Bovendien wil ik ook nog het volgende kwijt. Als ik dat rapport en de daarin opgenomen voorstellen lees, lijkt het me dat het hopeloos en misschien ook nodeloos ingewikkeld aan het worden is voor de consument. Het is zeker geen vereenvoudiging.

Mevrouw de minister, los van de concrete vragen die ik heb gesteld, wil ik ook het volgende vragen. Op het ogenblik dat de rapporten binnen zijn, zou het goed zijn als u een gesprek zou hebben met deze commissie. Op die manier kunnen we deze zaak in zijn totaliteit bekijken. Er kan dan ook meteen worden nagegaan of er al dan niet een bijsturing dient te gebeuren. Wat betreft de goedgekeurde milieubeleidsvereenkomst, zijn er uit de deelrapporten namelijk al een aantal voorstellen tot bijsturing naar voren gekomen.

Van Baelen

Mevrouw de minister, welke duidelijkheid kunt u geven aan de consument ? Die blijft immers met tal van vragen zitten. Het is trouwens ook zo dat de controles praktisch volledig opnieuw zijn stilgevalen. Er wordt gewacht, want de mensen weten niet goed welke controles er moeten worden uitgevoerd. Ik begrijp ook dat de mensen blijven wachten : ze weten immers niet waar ze definitief aan toe zijn en willen dan ook geen nutteloze kosten doen.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, op 20 augustus heb ik hierover reeds een schriftelijke vraag ingediend. Die is echter onontvankelijk verklaard. Daarom maak ik van de gelegenheid gebruik om die vraag nu te stellen.

Mevrouw de minister, in de commissie van 6 juni heeft de werkgroep gesteld dat een regeling voor de drie gewesten te verkiezen is boven een regeling die enkel voor Vlaanderen zou gelden. Kunt u me meedelen wat momenteel de stand van zaken is ? Geldt de MBO enkel voor Vlaanderen, of zijn er nu ook onderhandelingen met het Brussels en het Waals Gewest ?

Ik heb ook nog een vraag in verband met de oprichting van het desbetreffende fonds. Momenteel zijn er al particulieren die te maken krijgen met lekkende stookolietanks. Daardoor zitten ze uiteraard met hoge kosten voor de sanering. Mijn vraag is of die getroffen particulieren na de oprichting van het fonds nog een beroep zullen kunnen doen op dat fonds.

Dit is echt wel belangrijk. Heel wat mensen wonen immers in wijken waar twintig jaar geleden massaal stookolietanks in de grond werden gestopt. Nu blijkt dat al die stookolietanks massaal aan het verslijten zijn. Hoe denkt u tegemoet te komen aan die groep van personen die nu te maken krijgen met hoge saneringskosten ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, vooraf wil ik het volgende benadrukken. In het kader van de uitvoering van deze MBO en met als doel dat we de mensen kunnen helpen die zich in de situatie bevinden die mevrouw Van den

Eynde beschreven heeft, wordt er op mijn initiatief gewerkt aan een samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten en de sector. Ook de federale overheid is daarbij betrokken.

Het gaat dus om een samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten en de sector. Binnen het kader van die samenwerkingsovereenkomst werd een werkgroep Gasolietanks opgericht, waarvan het bestuur Energie van het ministerie van Economische Zaken het permanent secretariaat waarneemt. De sturende kracht van deze werkgroep ligt dus op federaal vlak. Binnen de werkgroep werden vier subwerkgroepen opgericht : ten eerste, tankbouw ; ten tweede, harmonisatie wetgeving ; ten derde, werking en financiering fonds ; ten vierde, juridische werkgroep.

Mijnheer Van Baelen, u hebt een aantal zeer te rechte vragen. Het gaat inderdaad om vragen die effectief op het terrein leven.

Die subwerkgroepen worden op federaal niveau gecoördineerd. Wij hebben de eindconclusies van die werkgroepen nog steeds niet in ons bezit. Ze houden zich dus niet aan de afgesproken timing. Ik zou op al uw vragen wel een antwoord kunnen geven, maar dat zou zeer onvoorzichtig zijn. Als we beschikken over de resultaten kunnen we een grondig debat voeren. Wij doen niets anders dan aan de federale collega's vragen of zij de werkzaamheden willen bespoedigen. Bovendien hebben wij een tijdje geleden het initiatief genomen om de leden van de werkgroepen op mijn kabinet te ontvangen op maandag 22 oktober 2001. Ik zal dan zeggen dat wij niet langer kunnen wachten.

In het eindrapport waarop wij wachten, staan de aanbevelingen van de werkgroep aan de gewestministers. Dat rapport is dus essentieel. Wij hebben al herhaaldelijk schriftelijk aangedrongen om het te krijgen, maar wij hebben tot op heden niets ontvangen. Onze hoop is dat het op 22 oktober 2001 eindelijk boven water zal komen.

Het eindrapport zal onmiddellijk aan de commissie worden overgemaakt. We kunnen er dan een gedachtenwisseling over houden. Ik hoop dat die kan plaatsvinden in november 2001. Op basis van wat er in het rapport staat, kunnen we dan enkele beslissingen nemen.

Mijnheer Van Baelen, wij zullen op basis van het rapport moeten uitmaken of wij de geplande timing kunnen naleven. De bedoeling was dat de

Dua

werkgroep in overleg met de sector naar de beste oplossing zou zoeken. Als wij die oplossing kant en klaar krijgen aangeboden, dan kunnen wij snel werken. Als er in het rapport oplossingen worden voorgesteld die de gang van zaken bemoeilijken, dan zullen we moeten nagaan hoe we voor een politieke bijsturing kunnen zorgen die de situatie duidelijk en leefbaar houdt voor de betrokkenen.

Ondertussen hebben wij contact opgenomen met het kabinet van staatssecretaris Deleuze. Hij heeft zich geëngageerd de zaak te behartigen, zodat wij zo snel mogelijk initiatieven kunnen nemen.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Minister Dua en ik hebben vaak dezelfde gedachten zonder dat wij elkaar hebben gesproken. Dat komt goed uit. Ik onderhoud vooral dat 22 oktober 2001 een belangrijk moment zal zijn. U zult dan eindelijk vernemen waarom men zo wacht met het brengen van een globaal verhaal, los van het akkoord dat er tussen het federale niveau en de drie gewesten moet komen.

De heer Wille suggereerde om federaal wat druk op de ketel te zetten en ik hoop dat iedereen die af en toe op het federale niveau verkeert, die suggestie onthoudt. Vlaanderen blijkt een groter knelpunt te zijn dan Wallonië. Over Brussel spreek ik me nog niet eens uit, maar daar is ook een heel verhaal over te doen. Ik hoop dat men tot een goede oplossing op middellange termijn kan komen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Voor Vlaanderen is deze kwestie echt zeer belangrijk. Het is de bedoeling dat het fonds met terugwerkende kracht zal werken voor de mensen die nu een probleem hebben. Dat is nog steeds de filosofie en we trachten die ook te realiseren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het herstel van de Handzamevallei

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het herstel van de Handzamevallei.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de Westhoek is de IJzervallei belangrijk om verschillende redenen. De Handzamevallei is echter even belangrijk. Deze zijtak van de IJzervallei is ingekleurd als agrarisch gebied met ecologische waarde en is beschermd door de Europese vogelrichtlijn. Dat is niet onbelangrijk.

De afgelopen jaren werd de vallei systematisch gedegradeerd door de geleidelijke opvulling van depressies, het scheuren van hooilanden en het recht-trekken van grote delen van de Handzamevaart. De ecologische en de landschapswaarde van het gebied worden steeds meer aangetast door verdroging en vermessing. Het gaat dus niet zo goed met de vallei.

Ondertussen kreeg een studie bureau de opdracht om voor de hele vallei een waterkwantiteitsmodellering te maken. De resultaten werden een aantal maanden geleden al verwacht. Uit de studie zou moeten blijken dat er in de vallei een aantal maatregelen moeten worden genomen. Er is een offensief natuurbeleid nodig en ik denk dat de minister het belang van de Handzamevallei erkent.

Hoeveel hectare natuurgebied zijn er reeds aangekocht door Aminal sinds het begin van het aanloopproject in de Handzamevallei ? Zijn er afspraken gemaakt over waterpeilbeheersing en hoe luiden die ? Is er voor de vallei een herstel- of beheersplan ? Hoe staat het met de uitvoering en de evaluatie daarvan ? Zult u extra initiatieven nemen om een natuurherstel en -ontwikkeling offensiever aan te pakken dan tot op heden ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, sinds het opstarten van het aankoopproject in de Handzamevallei in 1999 heeft de afdeling Natuur van Aminal reeds 17 hectare 24 are 87 centiare aangekocht. Er zijn verkoopbeloftes voor de aankoop van bijna 4 hectare. De aktes zijn nog niet verleden, maar vermoedelijk zal dat binnenkort gebeuren. Tevens zijn er onderhandelingen bezig voor de aankoop van ongeveer 3 hectare in het Zarrenbroek en ongeveer 5 hectare in het Handzamebroek. De afdeling Natuur heeft een brief gestuurd naar alle gekende, ongeveer 80, eigenaars van percelen in de Handzamevallei. Aangezien de aankopen op vrijwillige basis gebeuren, is de snelheid van aankoop voornamelijk afhankelijk van de onderhandelingen en van de gronden die op de markt vrijkomen. Dat zijn vaak moeilijke processen, maar men is er zeer intensief mee bezig en het gaat vooruit.

De bevoegdheid inzake waterpeilbeheer is in handen van de waterbeheerders. Voor de Handzamevaart is dat de afdeling Water en voor de polderwaterlopen is dat de Vladslopolder. De ambtenarenwerkgroep van het IJzerbekken is het forum waarop het waterpeil wordt toegelicht en besproken. Afspraken of plannen voor een natuurgericht waterpeilbeheer werden nog niet gemaakt omdat de kennis over de seizoensgebonden evolutie van het waterpeil nog onvoldoende is. Momenteel is de afdeling Water van Aminal bezig met een hydrologische studie van de Handzamevallei, waarvan de resultaten binnenkort bekend zullen zijn. Er staan twee waterpeilmeters van de afdeling Water. Zodra duidelijk is wat voor de natuur gunstig en voor de landbouw mogelijk is inzake waterpeilbeheer, kunnen er afspraken gemaakt worden.

Er werden een aanwijzingsdossier en een beheersplan opgemaakt voor het Vlaams natuurreservaat De IJzerbroeken waarvan de Handzamevallei een onderdeel vormt. Daarin werden algemene beheers- en inrichtingsmaatregelen voorgesteld. Een daarvan is dat er moet worden gestreefd naar een natuurgericht waterpeilbeheer. Dat is een voldoende hoog waterpeil, met natuurlijke seizoenschommelingen, zodat de aanwezige natuurwaarden daar beter van worden.

Omdat de door de afdeling Natuur reeds aangekochte percelen in de Handzamevallei momenteel nog te verspreid zijn, is het erg moeilijk om een herstelplan voor de hele vallei uit te voeren. Wel worden voor elk aangekocht perceel natuurinrich-

tingsmaatregelen uitgevoerd die geen landbouw-economische impact op de belendende percelen hebben. In elk geval impliceert dit steeds het onderhouden van greppels of laantjes en waar mogelijk het verwijderen van klepstuwen.

Verder impliceert dit ook toezicht op de bemestingsbeperkingen die daar gelden, natuurgerichte begrazing en aanplantingen van streekeigen struiken of bomen op bepaalde plaatsen, enzovoort. Via alle mogelijke andere middelen probeert de afdeling Natuur haar streefdoel geleidelijk te realiseren. Dit gebeurt door middel van adviezen inzake ruimtelijke ordening, natuurvergunningen, milieuvergunningen, beheersovereenkomsten, enzovoort. Tevens treedt de afdeling Natuur in overleg met de Vladslopolder, beheerder van de polderwaterlopen in het gebied, en met de afdeling Water, beheerder van de Handzamevaart, inzake geplande onderhouds- en buitengewone werken aan waterlopen en het waterpeilbeheer.

Naast het aankoopbeleid kunnen we landbouwers stimuleren om natuurgericht te werken via beheersovereenkomsten. Er kan worden overwogen om in de toekomst een natuurinrichtingsproject in te stellen. Hiertoe moet in het kader van de structuurplanning wel de bestemming als valleigebied worden aangepast. De afdeling Water plant een ecologische sanering fase 2, van de Handzamevaart en Zarrenbeek. Deze tweede fase is de laatste maar noodzakelijke fase in de sanering. De eerste fase werd uitgevoerd in 2000 en was gelegen aan De IJzerbroeken. We zien nu al een ecologisch herstel van de Handzamevaart. Het biotisch leven herstelt zich langzaam.

De hydrologische modellering zal ons toelaten bepaalde beslissingen te nemen inzake het waterpeil en inzake ingrepen met een effect op het hydrologisch herstel van het gebied.

De heer Jacky Maes : Die studie werd verwacht in de eerste helft van dit jaar. De werkgroep over de waterpeilbeheersing is een processie van Echternach. Misschien moet u, mevrouw de minister, dwingende maatregelen nemen. We moeten offensiever te werk gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het milieuhandhavingsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het milieuhandhavingsbeleid.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mevrouw de minister, tussen uzelf en de minister van Justitie is een prioriteitennota afgesloten inzake het vervolgingsbeleid door de parketten. De procureur-generaal van Brussel is de portefeuillehouder inzake milieu en milieubeheer. In uw beleidsnota 2000-2004 stelt u in het onderdeel 'regelgeving meer doeltreffend en doelmatig maken' terecht dat de handhaving nood heeft aan vereenvoudiging van instrumenten en een efficiënte organisatie.

Naar aanleiding van een mondelinge vraag die mevrouw Douifi, federaal volksvertegenwoordiger, op 26 april 2001 in de Kamer stelde aan minister Verwilghen van Justitie, verschaftte Justitie in juli 2001 een aantal cijfergegevens over het jaar 1999. Zo werden in het gerechtelijk arrondissement Brugge vier processen-verbaal geregistreerd, telkens zonder gevolg, en werden in de gerechtelijke arrondissementen Kortrijk, Veurne en Ieper geen processen-verbaal geregistreerd. De minister van Justitie beloofde in zijn mondeling antwoord ook dat, indien de vooropgestelde prioriteiten niet worden gerespecteerd, hij tussenbeide zal komen.

Terzake heb ik een aantal vragen. Wat staat er in de prioriteitennota die u hebt afgesloten met de minister van Justitie ? Hebt u, op basis van de cijfergegevens voor 1999, de indruk dat de door u afgesproken prioriteitennota met Justitie wordt gerespecteerd ? Kunt u me nu of in de onmiddellijke toekomst een gedetailleerd overzicht bezorgen per decreet van het aantal PV's die in 1999 aan de bevoegde parketten zijn overgemaakt ? Welke zijn volgens u momenteel de pijnpunten in het Vlaamse handhavingsbeleid ?

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik sluit me aan bij deze vragen. De voorbeelden komen alleen uit West-Vlaanderen. Is de situatie dezelfde in de andere provincies, of geldt dit alleen voor West-Vlaanderen ? Volgens mij zijn er zeer grote regionale verschillen terzake, en is dit waarschijnlijk afhankelijk van de bevoegde parketmagistraat. Wellicht kunt u hier niet zomaar op antwoorden, maar het lijkt me goed dit eens te bekijken en er rekening mee te houden.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, mijnheer van Nieuwkerke, dit is een zeer complexe vraag. Eigenlijk zouden we er een hele voormiddag over kunnen praten. Ik heb een zeer uitgebreid antwoord op papier, maar zal me beperken tot de essentie. We vinden dit handhavingsbeleid en de relatie met de parketten ontzettend belangrijk. Er is inderdaad sprake van een nota ondertekend door minister Verwilghen en mezelf. Ze bevat ten eerste afspraken over de samenwerking tussen de parketten en de gewestelijke administratie. Ten tweede somt ze een reeks algemene criteria op voor het bepalen van prioritair te vervolgen misdrijven. Zeker wat milieu betreft hebben we duidelijk gezegd wat de dingen zijn waarvan we vinden dat de parketten er prioritair aandacht aan moeten geven. Ten derde geeft ze meer concreet aan welke delictomschrijvingen bij voorkeur strafrechtelijk zullen worden afgehandeld. Dat zijn de drie grote punten van deze nota. Zowel ikzelf als de federale minister hebben verklaard dat we daarvoor gaan. Dat betekent natuurlijk nog niet dat de parketten mee zijn.

Het is nog te vroeg om de effecten van de prioriteitennota nu al te evalueren. Immers, de commissie Vervolgingsbeleid, waarin de parketten, de kabinetten en administratie vertegenwoordigd zijn, bereikte pas op 30 mei 2000 een consensus over de tekst van de prioriteitennota. Ze werd daarna door ons goedgekeurd en toegelicht op een persconferentie. Dit betekent dat er momenteel een goed jaar met deze nota wordt gewerkt. Er werd afgesproken dat we de toepassing van die nota regelmatig zouden evalueren, via deze commissie Vervolgingsbeleid. Een volledige evaluatie is momenteel echter niet mogelijk. We willen de nodige tijd nemen om te bekijken wat ervan is geworden en hoe de parketten erop hebben gereageerd.

Dua

Er zijn wel enkele voorlopige elementen die verder moeten worden onderzocht in het kader van een meer globale evaluatie op basis van cijfergegevens. Zo kan ik nu al meedelen dat de afdeling Bos & Groen me meldt dat ze, in strijd met de prioriteitnota, zelden in kennis wordt gesteld van seponeringen. Dat was een van de grote knelpunten : we maken PV's op en horen er nadien niets meer van. Als resultaat ervan stellen de boswachters geen PV meer op, daar ze niet weten wat ermee gebeurt. Normaliter zou degene die het PV opstelt dus worden verwittigd van een seponering. Ook de afdeling Natuur meldt dat ze bijna nooit op de hoogte wordt gesteld van de gevolgen die de parketten geven aan de dossiers, hoewel sommige diensten in 2001 een lichte verbetering vaststellen. Blijkbaar sijpelt die nota dus langzaam door.

U stelde een vraag over het aantal PV's. De tabellen terzake zal ik laten bezorgen aan de leden. Wel valt hier niet uit af te lezen hoeveel seponeringen eraan verbonden zijn. Dat lijkt me toch belangrijk en ik neem me voor dit na te vragen bij de diensten. Uit de tabellen blijkt een groot verschil per provincie wat het aantal opgestelde PV's betreft. Vaak gaat het niet alleen om de reactie van de parketten, maar ook van de persoon in kwestie en de vraag of die de moed heeft om veel PV's op te stellen. Voor de milieu-inspectie heeft dat ook te maken met de aanwezigheid van veel zware industrieën of grote bedrijven. Ik stel voor die tabellen aan het commissiesecretariaat te bezorgen. Alles samen gaat het wel over enkele honderden PV's.

Er zijn verschillende pijnpunten in het Vlaamse handavingsbeleid. Ten eerste is er de rol van de lokale besturen. De gemeenten hebben een zeer belangrijke taak inzake administratief toezicht. Sommige gemeenten nemen deze taak op, maar andere gemeenten voeren hun toezichtstaak niet of niet naar behoren uit. Na 10 jaar Vlarem-wetgeving hebben nog heel wat gemeenten – en dan vooral de kleinere gemeenten – geen officieel aangeduide toezichthoudende ambtenaar. Ze hebben wel een milieuambtenaar, maar ze geven hem niet de bevoegdheid om een proces-verbaal op te stellen.

We houden daar wel rekening mee in ons nieuw milieuconvenant, want dit is uiteraard een enorme belemmering voor het handavingsbeleid. Er zijn verschillende redenen waarom de gemeenten die houding innemen. Ik zal daar niet dieper op in-

gaan. Voor ons is het in ieder geval een belangrijk pijnpunt.

In het verleden ben ik, naar aanleiding van het voorstel van decreet van de heer Coens, in deze commissie al dieper op deze zaak ingegaan. Ik heb toen mijn visie naar voren gebracht. Een klasse-2-bedrijf zal op het terrein door de gemeente gecontroleerd moeten worden. De gemeenten zijn immers de vergunningverlenende overheden. Inspectietaken zouden dan moeten gebeuren vanuit de provincie. Wat klasse 1 betreft, zou de provincie dat eigenlijk moeten doen, maar nu is dat de milieu-inspectie. Daarnaast is er dan nog de beroepsoverheid.

Dat is dus mijn insteek in het kerntakendebat. Ik heb wel al gehoord dat de provincies daar niet zo gelukkig mee zijn. In ieder geval, wij zitten nu met het enorme probleem dat onze milieu-inspectie moet optreden voor de controle van klasse-2-bedrijven, omdat de gemeenten niet optreden. Dat is dus een belangrijk knelpunt. Deze problematiek komt wel ter sprake in het nieuwe samenwerkingsakkoord met de gemeenten.

Een tweede knelpunt is de organisatie binnen het beleidsdomein leefmilieu. Er is de afdeling Milieu-inspectie, die een belangrijke rol vervult inzake handhaving. Iedereen is het er wel over eens dat die afdeling zeer goed werk levert. Er is echter ook nog OVAM die een proces-verbaal kan opstellen. Daarnaast zijn er dan nog de afdeling Natuur, de afdeling Bos en Groen, de VLM, enzovoort. Er is dus sprake van een versnipperde inspectiebevoegdheid. Ook hier geldt dat de meeste van deze entiteiten verschillende, moeilijk verzoenbare rollen moeten combineren.

De situatie bij de afdeling Natuur illustreert dit. In feite is dat een ondersteunende dienst, die de mensen moet helpen via voorlichting en informatie. Tegelijk moeten ze echter ook een repressieve rol spelen. Men zit dus in een zeer dubbelzinnige positie ten opzichte van de doelgroep. Ook de Mestbank is daar een zeer duidelijk voorbeeld van.

We zijn ons terdege bewust van dit probleem. Naar aanleiding van de werking rond het voorontwerp van decreet inzake handhaving van het milieurecht en het proces Beter Bestuurlijk Beleid wordt nagegaan hoe de gewestelijke diensten van het beleidsdomein leefmilieu kunnen komen tot een betere organisatie van die handavingsfunctie.

Dua

Daarbij spelen de volgende bekommernissen een rol. Er moet een eenheid van visie en sturing zijn inzake handhavingsbeleid. De organisatie moet een efficiënte werking toelaten, wat onder andere inhoudt dat er geen onnodige versnippering mag zijn van mensen en middelen. De organisatie moet terzelfder tijd voeling houden met de volledige uitvoeringspraktijk en met de problemen die gekoppeld zijn aan de naleving van de regelgeving.

Dat is een zeer belangrijk punt. Wanneer de milieu-inspectie systematisch bepaalde overtredingen vaststelt, en wanneer daar gezegd wordt dat de wetgeving in feite niet goed is, dan moet er een automatische terugkoppeling zijn naar de afdeling Milieuvergunningen, die dan Vlarem moet aanpassen. We zijn volop bezig met deze oefening, maar dat blijkt dus niet zo eenvoudig te zijn.

Een volgend pijnpunt vinden we in de samenwerking met de minister van Justitie, de parketten en de politiediensten. Hier is ook de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling een complicerende factor. Om die reden heb ik werk gemaakt van die prioriteitennota. Zoals reeds gezegd, is het evenwel nog te vroeg om de algemene resultaten van dit initiatief te beoordelen. Ik wil er wel op wijzen dat we uit een situatie komen waarin dat twee totaal verschillende werelden waren. Via de prioriteitennota willen we daar een einde aan maken.

Het volgende knelpunt is de verzameling van gegevens. Om een goed handhavingsbeleid te kunnen uitstippelen, moet er een goed informatiesysteem zijn. Dit systeem moet naast basisinformatie ook informatie bevatten inzake handhaving. Inzake basisinformatie gaat het dan vooral om een voor iedereen toegankelijke en volledige vergunningendatabank. Het is erg dat we op dit moment nog altijd niet over een goede vergunningendatabank beschikken. Daar zijn we momenteel mee bezig. Zoals gezegd, moet die vergunningendatabank dan gelinkt worden aan informatie inzake handhaving. Op die manier kunnen we een echte beleidsanalyse maken.

Wat de basisinformatie betreft, doen we in het kader van het strategisch project Milieumanagementinformatiesysteem belangrijke inspanningen om de situatie te verbeteren. De afdeling Milieuinspectie heeft eigenlijk op eigen initiatief al bepaalde acties ondernomen. Ze stelt immers sinds enige tijd jaarlijks een milieuhandhavingsrapport

op. Dat is een zeer nuttig instrument. Er bestaat evenwel geen algemeen overzicht van wat de Vlaamse administratie doet op het vlak van milieuhandhaving. Daaruit volgt dat ook de informatie-uitwisseling tussen de administraties, de parketten en de politie zeker voor verbetering vatbaar is. De bestaande initiatieven, zoals de samenwerking tussen OVAM en de federale politie op het vlak van afvaltransporten, zijn nog te beperkt.

Een vijfde knelpunt is de personeelsproblematiek. De tachtig inspecteurs van de afdeling Milieuinspectie verrichten jaarlijks meer dan 10.000 inspecties. Dat is zeker al een zeer groot succes. Dit lijkt ook in aantal wel veel, maar enige nuancering is toch wel nodig. Deze inspecties worden namelijk uitgevoerd bij een goede 4.000 bedrijven. Bij slechts ongeveer de helft van deze bezochte bedrijven gaat het om 'nieuw' gecontroleerde bedrijven. Bij de andere helft gaat het om bedrijven die worden gecontroleerd in het kader van de opvolging van saneringen van reeds eerder vastgestelde tekortkomingen. Dergelijke saneringen kunnen veel tijd vragen en dienen al die tijd ook te worden opgevolgd. Indien alle middelen worden gebruikt voor de uitvoering van geïntegreerde en multidisciplinaire controles, schat de afdeling Milieuinspectie dat er jaarlijks slechts 1.500 bedrijven kunnen worden gecontroleerd. Daartegenover staat dat het aantal bedrijven van klasse 1 wordt geschat op enkele tienduizenden. Het is eigenlijk erg dat wij niet in staat zijn te zeggen om hoeveel bedrijven het precies gaat. Ik ben daar woedend om. We kunnen immers niet eens nagaan of we goed bezig zijn. Ik zeg er wel bij dat alle landbouwbedrijven van klasse 1 daarbij worden gerekend. Ze zouden in een databank moeten worden opgenomen.

De statistische conclusie is dat een klasse-1-bedrijf niet eens één keer om de tien jaar grondig kan worden gecontroleerd. Dat komt overeen met de werkelijkheid. Er zijn na tien jaar nog veel klasse-1-bedrijven waar de inspecteurs van de afdeling Milieuinspectie nog niet zijn geweest. Dat is een groot probleem.

Het aantal inspecteurs is in de loop van de jaren met 30 percent gedaald. Dat heeft te maken met de politiek die vroeger naar aanleiding van de personeelsproblematiek is gevoerd. Door de verfijning van de reglementering neemt het aantal te controleren bedrijven wel toe. Het gaat hier bovendien niet alleen over financiële middelen, maar vooral over de vrijwaring van de goede kwaliteit van ons leefmilieu en over de veiligheid en de gezondheid

Dua

van de mensen. De ambitie moet dan ook een ombuiging van de trend zijn. Dat staat ook zo in het regeerakkoord.

Ook de afdeling Natuur en de afdeling Bos en Groen hebben te kampen met een personeelstekort, maar daar wordt ten dele aan verholpen. De regering heeft immers de aanwerving van 25 nieuwe mensen goedgekeurd. Het enige probleem is dat we in Limburg geen boswachters vinden. We zullen daarom eens een inspanning extra moeten doen. Ik meen trouwens dat boswachter een aange-name job is.

Ik denk dat we via het proces Beter Bestuurlijk Beleid extra inspanningen moeten doen wat het personeelsbestand betreft. Wij moeten echter wel wachten tot het proces is beëindigd om initiatieven te nemen. Voor een aantal zeer specifieke knelpunten hebben wij wel de toestemming gekregen om aan personeelsuitbreiding te doen. De uitvoering van de Seveso-richtlijn naar aanleiding van wat er in Enschede is gebeurd, is een van die knelpunten. Wij hebben in dat verband dus extra inspecteurs aangeworven.

Wij stellen vast dat er voor de verschillende deel-aspecten van Leefmilieu aparte handhavingsbepalingen bestaan. Wij trachten daar nu meer eenheid in te brengen, zodat die regelgeving overzichtelijker en dus doeltreffender wordt. Dat is een onderdeel van het Strategisch Project Milieuhandhaving. Wij werken aan een overkoepelend handhavingsdecreet dat in het decreet algemene bepalingen milieubeleid zal worden opgenomen. Daar is geen timing opgeplakt, maar het moet tijdens deze legislatuur worden gerealiseerd. Het was echter geen gemakkelijke oefening. Een hele hoop juristen is daarmee bezig.

Wij moeten lessen trekken uit de handhaving en effectief stappen zetten voor een betere naleving van de regels. Bepaalde wetgeving moet waarschijnlijk worden bijgestuurd.

Onze inspectiediensten moeten onafhankelijker worden van het beleid. Zij moeten zorgen voor een terugkoppeling naar de administratie, die voor implementatie zorgt. Een aantal actoren in het handhavingsbeleid zoals het parket, de politiediensten en onze eigen diensten moeten meer vorming krijgen. De gemeenten zeggen dat ook, maar vinden de wetgeving te ingewikkeld. Sommige gemeenten

zeggen trouwens dat hun politiediensten zich bezighouden met het verkeer en dat die geen zin hebben om ook nog eens te controleren of het mestdecreet wel wordt nageleefd.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik hoop dat ik er een kopie van krijg, want het is een hele boterham. Als het handhavingsbeleid faalt, kunnen wij hier zoveel mooie decreten maken als wij willen, maar zonder controle en sanctionering staan we nergens. We kunnen misschien twee diensten creëren : één voor inspectie en één voor begeleiding. De begeleiding zorgt er dan voor dat de zwakke punten in een bedrijf worden weggewerkt en de inspectie staat in voor de controle zelf. Dat is een goede formule.

Er is duidelijk nog wat werk aan de winkel. Ik zou daarom willen voorstellen dat de minister ons over een jaar een rapport bezorgt. Ze kan dan al haar aandachtspunten en richtlijnen die ze wenst te verfijnen, even op een rijtje zetten. Zo kunnen we alles evalueren.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Het is zeer belangrijk dat de minister beseft hoe dramatisch het probleem van de milieudatabanken is. Het is niet zo dat de lokale besturen geen geld hebben gestopt in het ontwikkelen van die databanken. De faling van het systeem is mede te wijten aan het gebrek aan ernst van de procesbeheerders, in Oost- en West-Vlaanderen specifiek van CEVI. Men is niet in staat geweest om een systeem op te leggen waardoor men dezelfde taal spreekt. Als er een doorstroming is, bijvoorbeeld van de gemeenten naar de provincie of als twee provincies aan elkaar worden gekoppeld, dan loopt het totaal verkeerd.

Ik suggereer dat men de procesbeheerders, die daarvoor te weinig mensen hebben ingezet, bij de verlenging van de contracten een clause oplegt, die hen penaliseert als ze zich niet aan hun timing houden. In Oost-Vlaanderen bijvoorbeeld hebben we lang overwogen om te procederen. Doordat we van bovenaf geen dekking hadden, hebben we dat niet gedaan. Hoe kun je goed evalueren en synchroniseren, als je niet over de cijfers beschikt ? Het zijn precies de regionale verschillen die ons laten zien welke conclusies we moeten trekken. Het is een absolute prioriteit.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : We zijn nu bezig met die zaak op punt te stellen. Er is een voorstel om alle informatiestromen van bedrijven te uniformiseren. Zo krijgt een bedrijf een vraag van de Vlaamse overheid met een formulier waar alles opstaat.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de werking van Recupel wat betreft de inzameling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de werking van Recupel wat betreft de inzameling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, krachtens artikel 10 van het Vlaams Afvalstoffendecreet van 2 juli 1981 wordt een aanvaardingsplicht aan de eindverkopers, tussenhandelaars en producenten van het zogenaamd wit- en bruingoed opgelegd. Verder werd deze bepaling vervat in de afdelingen 3.1 en 3.5 van het Vlarea.

Om hieraan invulling te geven werd een beheersorgaan opgericht door de sector, namelijk Recupel. Die heeft tot doel de verplichtingen inzake aanvaarding van wit- en bruingoed en de verwijdering ervan praktisch in te vullen en uit te voeren. Hiertoe ondertekenden de overkoepelende representatieve organisaties op 19 februari 2001 een milieu-beleidovereenkomst met de Vlaamse regering. De wijze waarop de aanvaardingsplicht van wit- en bruingoed moet worden uitgevoerd, werd daarin vastgelegd.

Iedere Vlaamse intercommunale heeft een voorstel tot samenwerkingsovereenkomst ontvangen van Recupel. Daarin worden vergoedingen uitgetrokken voor de inzameling door intercommunales van het wit- en bruingoed op de containerparken in

functie van het gevolgde scenario, optie 1, 2 of 3. In deze voorstellen werd de naam wit- en bruingoed veranderd in afgedankte elektrische en elektronische apparatuur. De vooraf overeengekomen optie 1 wordt inmiddels niet meer gehonoreerd. Tevens wordt met ingang van 1 juli 2001 bij de aankoop van een nieuw toestel een recyclagebijdrage aangekend die door de verkoper doorgestort moet worden aan Recupel. Deze inkomsten moeten worden gebruikt voor de realisatie van de aanvaardingsplicht.

Tot op heden heeft nog geen enkele Vlaamse intercommunale een contract kunnen tekenen met Recupel. Recupel houdt die boot af. Hoewel de burger reeds enkele maanden onrechtstreeks een vaste vergoeding per toestel aan Recupel betaalt bij aankoop van een nieuw toestel, worden intercommunales die een aantal middelen zoals infrastructuur en personeel ter beschikking stellen, voor het mee realiseren van de aanvaardingsplicht nog steeds niet uitbetaald. Er kunnen recipiënten worden aangevraagd om op de containerparken te plaatsen, waarna die geledigd worden. Van betaling aan de gemeenten of intercommunales is geen sprake. Er wordt beloofd dat die betaling later retroactief zal gebeuren. Op welke basis zal dat gebeuren ?

Deze situatie lijkt ons inziens niet fair. Het geld stroomt vlot binnen bij Recupel. De besteding, in casu de betaling van de kosten aan de gemeenten en intercommunales, gebeurt nog niet. Op deze wijze kan Recupel op kosten van de burger een steeds groeiende spaarpot aanleggen. Dit kan nooit de bedoeling zijn.

Recupel schermst ook met de bepaling in de MBO dat gelijklopende afspraken met de drie gewesten moeten worden gemaakt, waardoor zij geen contracten met Vlaamse intercommunales afsluiten. Aangezien het dossier over wit- en bruingoed in Wallonië schijnt vast te zitten, kunnen de Vlaamse intercommunales die zeker bereid zijn aan de inzameling mee te werken, nog lang op een overeenkomst en bijhorende vergoedingen wachten.

Bent u, mevrouw de minister, op de hoogte van deze problematiek en hoe kan daaraan worden verholpen ? Wie of welke organisatie is aangesteld om dit op te volgen ? Wat zijn de gevolgen voor Recupel bij laattijdig nakomen van de afspraken ?

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, vanuit de discussie over de afvalbanden weet u dat de sector bijdragen int als recyclagekosten. In de praktijk blijkt dat sommige sectoren deze overeenkomsten niet naleven. Verschillende sectoren nemen het niet te nauw met die aanvaardingsplicht. Ik vraag dat u hierover praat in de onderhandelingen met de producenten of sectoren.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Wat betekent het feit dat er niet echt schot komt in de zaak nu concreet voor de afvalstroom van wit- en bruingoed ? Loopt dat door ? Wordt er voldoende ingezameld en ordentelijk verwerkt ? Worden de recyclagepercentages behaald ? Hebt u daar een zicht op ? Kunnen we daar voorlopig nog niets over zeggen, daar het systeem nog niet werkt ? Anders kunt u me deze informatie later ter beschikking stellen. Dat is immers de belangrijkste vraag, naast de terechte vraag wie dit betaalt en de vaststelling dat de milieubijdragen niet worden gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Als inleiding zal ik met dat laatste beginnen, dat is immers het belangrijkste. Op het terrein rijzen er inderdaad problemen, vooral inzake de relatie tussen Recupel en de gemeenten. Maar men verzekert me dat de werking van het hele systeem daardoor niet wordt gehypothecerd. Er is een conflict tussen de intercommunales en Recupel, maar voor de rest is er sprake van inzameling en wordt er op een goede manier verwerkt. In die zin is het laatste kritiekpunt van mevrouw Van den Eynde en mevrouw Gardeyn niet helemaal correct. Ik kom daar nog op terug.

Mevrouw Gardeyn, u hebt de situatie goed geschetst. Ik kan bevestigen dat OVAM de zaak van zeer nabij volgt. De zaak blijkt te lopen, maar er is een overeenkomst nodig tussen Recupel en de intercommunales. Daarvoor moeten beide partijen willen tekenen en moeten ze het eens zijn met de voorwaarden. We stellen vast dat er momenteel nog geen overeenkomsten zijn getekend tussen de intercommunales en Recupel. Ze zijn het nog niet eens over de vraag wat aan wie moet worden betaald. Dan heb ik het over de vergoeding die Recupel zou moeten betalen aan de lokale overheden voor bewezen diensten, voor hun aandeel in de stroom. Dat is het stokpaardje van de heer Bex.

Recupel heeft nu een contract voorgesteld met vergoedingen die volgens ons als meer dan billijk kunnen beschouwd worden. Als men vergelijkt met bijvoorbeeld de vergoedingen die in Nederland gelden voor ongeveer hetzelfde, dan liggen de vergoedingen hier een factor hoger voor de geleverde kosten. De overeenkomst stelt dat binnen afzienbare tijd de reële kosten zullen moeten worden bepaald. Nu is het immers nog wat zoeken. De gratis levering van containers en boxpaletten en de gratis ophaling worden nu reeds uitgevoerd bij de gemeenten, die zich daarvoor aanmelden bij Recupel. Dat is al een dienst die wordt geleverd. Dit kan eenvoudig via de Recupel-website. Op een recente bijeenkomst van de contactgroep tussen Recupel en de drie gewesten werd meegedeeld dat op 21 september reeds 249 containerparken in België zich als ophaalpunt hadden gemeld. Dat verklaart meteen ook waarom het systeem werkt.

Oorspronkelijk was er wel een akkoord tussen Recupel en Interafval. Het probleem is dat Recupel op een bepaald ogenblik is teruggekomen op dit akkoord. Dat hing tussen haakjes samen met een wisseling aan de top van Recupel : de nieuwe directeur schoof scherpere voorwaarden naar voren in het contract. Uiteraard heeft dit gezorgd voor wat wrijvingen tussen Recupel en Interafval. Ondertussen hadden een aantal gemeenten dit contract immers al voorgelegd aan hun gemeenteraden. Dit zit dus wat strop, zodat er nu een oplossing moet worden gezocht.

We hebben ondertussen contact gehad met Recupel. Op mijn vraag heeft Recupel alvast aanvaard dat op korte termijn een contract met de gemeenten wordt afgesloten, conform het originele voorstel van juni. De bedoeling is een eerste periode – bijvoorbeeld één jaar – te werken op basis van dit contract, om daarna een reële kostenvergoeding te bepalen. Om die reële kostenvergoeding te bepalen, wordt in twee fasen gewerkt. In een eerste fase wordt uitgemaakt welke gemeentelijke en intercommunale dienstverlening door Recupel moet worden vergoed. Daar bestond ook discussie over. Hiertoe legde Recupel, op basis van de besprekingen met de intercommunales, een lijst voor aan de drie gewesten, die worden verzocht om een soort arbitrage te doen over de invulling van de MBO.

De gewesten hebben hierover een gemeenschappelijk standpunt ingenomen, dat door mijn Waalse collega, in zijn hoedanigheid van huidig voorzitter binnen de protocolovereenkomst, aan Recupel zal worden bezorgd. We hebben nu dus een lijst met de dingen waarvoor een vergoeding moet worden bepaald. In een tweede fase kan dan door een neutra-

Dua

le partij, op basis van een soort arbitrage, worden bepaald welke vergoeding moet worden betaald voor elke individuele verplichting. Men zal uitmaken hoeveel het kost en hoeveel er dus moet worden betaald om tegemoet te komen aan de vraag dat Recupel moet instaan voor alle kosten. Uw verklaring dat Recupel vlot geld ontvangt en dat de gemeenten nog op eigen kosten draaien, moet dus echt worden genuanceerd : Recupel verzorgt nu reeds de inzameling en de verwerking voor de gemeenten die zich hebben opgegeven. De gemeenten moeten zich dus maar opgeven. Enkel de storting van de ter discussie staande extra vergoeding aan de gemeenten is nog niet gebeurd. Maar volgens het huidige contract dat nu voorligt, is het de bedoeling dat dit met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2001 wordt betaald. Dit moet dus nog gebeuren. Dat kan zodra het contract wordt ondertekend door de gemeenten en intercommunales en door Recupel. Daartegenover staat dat van de totale te verwachten inkomsten van Recupel nog maar een minieme fractie is aangegeven, laat staan gefactureerd en betaald.

Ik zou Recupel dus niet willen brandmerken als de slechte partij, die geld opstrijkt en niets doet. Dat is zeker niet het geval. Maar er is een probleem, en

dat probleem proberen we nu op te lossen, zodat er een overeenkomst kan worden afgesloten tussen de lokale besturen en die instantie. Voor de rest stellen we vast dat het systeem loopt. Dat is dan weer het goede nieuws.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan inderdaad beamen dat dit werkt. Hopelijk kunnen de contracten nu worden nageleefd. Toch maak ik me nog wat zorgen. Het is Wallonië dat dwarsligt in deze zaak. Als u zich met deze zaak bezighoudt, zou het misschien wel wat vlotter kunnen verlopen.

Minister Vera Dua : Wij moeten natuurlijk niet wachten op de Waalse intercommunales om met ons systeem rond te geraken en om contracten af te sluiten. In die zin heb ik niet de neiging om mij met de Waalse intercommunales te bemoeien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.15 uur.*
